

دانشکده ادبیات

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

رشته جغرافیا و برنامه ریزی روستایی

عنوان:

بررسی نقش صنایع دستی در اقتصاد خانوارهای روستایی

مطالعه موردي (بخش مرکзи، شهرستان ایلام)

استاد راهنمای:

دکتر مفید شاطری

استاد مشاور:

دکتر عمران راستی

نگارنده:

سمیره تاسا

تابستان ۱۳۹۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

کلیه حقوق و مزایا اعم از چاپ و تکثیر، نسخه‌برداری، ترجمه،
اقتباس و... از پایان نامه کارشناسی ارشد برای دانشگاه بيرجند
محفوظ می‌باشد. نقل مطلب با ذکر منبع بلامانع است.

پیش بش

روح ملکوتی استاد فریخنہ زندہ یاد

پرفسور محمد حسن کنجی

پدر جغرافیای نوین ایران ...

اگر در خور تقدیم باشد...

تقدیم بزرگی که ناسپاسی می‌یند و گذشت می‌کند... او که دیایی فضل و کرمش ناتنهاست....

تقدیم به تنها محبی عالم بشیرت (قائمه آل محمد) حضرت مهدی (عج)...

تقدیم باوسه بر دستان پدر بزرگوار و مادر محربانم...

که دستانشان بوی زحمت...

چشم‌انشان رنگ خستکی...

و صد ایشان زنگ زنگی است...

تقدیم به خواهران و برادرانم، همبارزیهای دوران کودکی ام، آنان که مشعل تابانک حیاتشان و آغوش سرشار از محبتان، روشنی قلبم است.

تقدیم بروستایان با صفاتی استان ایلام...

تقدیر و مشکر:

عمیق ترین مشکرات قلبی ام را تقدیم می کنم به استاد راهنمای ارجمند، جناب آقا دکتر منید شاطری که دکمال
فضل و دانش، متواضع و مرہبان و در عین وقت و سختگیری، صبور و دلوزنده ایشان را سپاس می کویم برای آنکه بار
دیگر شوق آموختن را در وجودم زنده کردند...

از استاد ارجمند جناب آقا دکتر عمران راستی، به خاطر مشاوره هایی بی نظیر و بزرگواری های ارزشمند و
خرممندانه شان در این پژوهش، بی نهایت سپاسگزارم.

از استادان گرامی جناب آقا دکتر مرتضی اسماعیل نژاد و جناب آقا دکتر حجاد میکانیکی که با وقت نظر و
باریک اندیشه کار تقدیر و بررسی پایان نامه ام را به سرانجام رساندند، کمال مشکر را دارم.

از دیگر استادیار ارجمند کروه جغرافیای دانشگاه بیرونی جناب آقا دکتر محمود فال سلیمان و جناب آقا مندس علی
اشرفی که انتخاب شاگردی در محل پربار علمیشان را داشته ام و همچنین از سرکار خانم راضیه آرزومندان مفرد،
کارشناس محترم کروه جغرافیای دانشگاه بیرونی صمیمانه مشکر می نایم.

داینچا برخود لازم می دانم از تامی عزیزانی که به نحوی در تدوین و تحریر این پایان نامه یاری ام رساندم، مشکرو
قدرتانی کنم؛

گرم ترین پاس هایم را تقدیم می کنم به دوستان و همکلاسی های کرام درگروه جغرافیای دانشگاه پیام نور ایلام؛
آقایان مرادرستی (ریاست محترم اداره تعاون کار و رفاه امور اجتماعی شهرستان ایلام)، بهادر غلامی (دانشجوی
دکترا جغرافیای سیاسی) و علی عبدالحسین و همچنین خانم هازینه باوندی، فرشته صفری و مرضیه قاسمی و بهترین هارا
از درگاه حق برایشان آرزومندم.

از بخشدار محترم بخش مرکزی شهرستان ایلام، جناب آقای داریوش چمن آرا و همچنین از پرسنل محترم بخشداری
مرکزی، معاونت محترم اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی کردشکری استان ایلام به ویژه آقایان حمید بختیاری
و ایوب صالحی و ریاست محترم اداره میراث فرهنگی و صنایع دستی کردشکری شهرستان ایوان غرب جناب
آقای حیدر رضا غلامی زرنده که منابع، اطلاعات و آمار مورد نیاز این پژوهش را مشغله داشتند صمیمانه
پاسخگزارم و از درگاه حضرت حق برایشان سر بلندی روز افرون آرزومندم.

از کارکنان محترم کتابخانه بنیاد ایران شناسی شعبه ایلام آقایان خلیل موسی بیکی، موفق دویشی و خانم هازه رانادی و
فیروزه پنجتنون که نهایت همکاری را با اینجانب داشته اند پاسخگزارم.

از خانم دکتر نیرمادی و دکتر حمیده خصالی و همچنین دوست عزیزم خانم مریم نادری که بند را از حیات های هم جانبه-
ی خودبی نصیب نکذاشتند، صمیمانه مشکر می نایم.

بر خود واجب می دانم مراتب قدردانی و پاس خود را از همکلاسی های عزیزم درگروه ارشد جغرافیای ۹۰ بویژه خانم ها زینب غلامی، زهرا عابدی، پریسا آقا جانپور و خانم مرانه دانش فرکه با وجود دشواری های پیان نامه خوش مراد این محتمل یاری رساندند صمیمانه پاسکنذار باشیم.

د پیان جا دارد از ارگان هایی هچون استانداری ایلام، سازمان برنامه و بودجه استان ایلام، فرمانداری شهرستان ایلام، بنیاد راهبردی ایلام، بنیاد کشاورزی استان ایلام، بنیاد کشاورزی شهرستان ایلام، اداره هی تعاون کار و رفاه و امور اجتماعی شهرستان ایلام، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان ایلام، صنایع و معادن استان ایلام، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان ایلام و اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری شهرستان ایوان غرب، اداره کل ہواشناسی استان ایلام و تمامی ادارات و سازمان ها و اشخاصی که مراد جریان این پیان نامه یاری رساندند صمیمانه مشکر می نمایم و امیدوارم در سایه سار الطاف الٰی گام های بلندتری را داد این مسیر بردارم.

چکیده

صنایع دستی از جمله صنایع ریشه‌دار در مناطق روستایی است و به جرأت می‌توان گفت روستاها خاستگاه این صنایع محسوب می‌شوند. همچنین این صنایع نقش موثری در اقتصاد محلی و ملی دارند. به عبارتی از دلایل اصلی توجه به صنایع دستی می‌توان به نقش آن در معیشت پایدار خانوار روستایی، اشتغال نیروی انسانی، دسترسی به مواد اولیه‌ی ساده و ارزان، پر کردن اوقات فراغت و بیکاری روستاییان، جلوگیری از مهاجرت‌های گسترده‌ی فصلی و بالاخص کاهش فقر روستایی اشاره نمود. از دیگر ویژگی‌های ارزنده‌ی صنایع دستی می‌توان به غیر وابسته بودن، قابلیت ایجاد و توسعه این صنایع در مناطق شهری، روستایی و عشایری، عدم نیاز به کارشناسان خارجی، ارزش افزوده بالا، مکمل صنعت گردشگری، فاقد آثار مخرب زیست محیطی، ایجاد درآمد مکمل و ... اشاره کرد. در مجموع چنین استنباط می‌شود که صنایع دستی در معیشت خانوارهای روستایی نقشی اساسی دارد و با ایجاد اشتغال در خانوار روستایی نیز تاثیر به سزاگی دارد. بر این اساس در این پژوهش سعی شده تا با جمع‌آوری اطلاعات لازم به بررسی نقش صنایع دستی در اقتصاد خانوار روستایی پرداخته شود. هدف کلی از این تحقیق بررسی نقش صنایع دستی در اقتصاد خانوارهای روستایی بخش مرکزی شهرستان ایلام می‌باشد. پژوهش حاضر بر مبنای ماهیت و روش از نوع توصیفی-تحلیلی بوده و برای جمع‌آوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و پیمایشی استفاده شده است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۵۸ نفر تعیین شد. برای تحلیل داده‌ها از نرم افزار آماری SPSS ، آزمون آماری T یک نمونه‌ای و آزمون کای دو و آزمون توکی استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داده که صنایع دستی در محدوده مورد مطالعه توانسته است به ایجاد اشتغال و افزایش درآمد خانوارهای مورد بررسی کمک موثری بنماید. در بررسی تاثیر صنایع دستی بر میزان خود اتكایی اقتصادی خانوارها نیز اثر مثبت آن مورد تایید قرار گرفته است. رونق صنایع دستی در محدوده مورد مطالعه همچنین بر تثبیت نسبی جمعیت در سکونت‌گاهها و کاهش روند مهاجرت‌های روستایی اثر گذار بوده است.

واژگان کلیدی: اقتصاد خانوار، روستا، صنایع دستی، شهرستان ایلام، اشتغال

فهرست مطالب

۱	فصل اول کلیات تحقیق
۲	مقدمه
۳	۱- بیان مساله
۵	۲- ضرورت و اهمیت تحقیق
۵	۳- اهداف تحقیق
۶	۴- سوالات تحقیق
۶	۵- فرضیات تحقیق
۶	۶- تعریف واژگان
۶	۶-۱- توسعه
۷	۶-۲- توسعه روستایی
۷	۶-۳- روستا
۷	۶-۴- اقتصاد روستایی
۷	۶-۵- صنعت
۸	۶-۶- صنایع روستایی
۸	۶-۷- صنایع دستی
۸	۶-۸- درآمد
۸	۶-۹- اشتغال
۹	۶-۱۰- ثبیت نسبی جمعیت
۹	۷- روش تحقیق
۹	۸- جامعه‌ی آماری
۱۰	۹- روش تجزیه و تحلیل اطلاعات
۱۱	۱۰- ابزار جمع آوری اطلاعات
۱۲	۱۱- متغیرهای تحقیق
۱۴	۱۲- محدودیت‌های تحقیق
۱۵	فصل دوم مبانی نظری
۱۶	مقدمه
۱۶	۲-۱- تعریف صنعت

۱۶.....	۲-۲- صنایع روستایی
۱۷.....	۲-۳- صنایع دستی روستایی
۱۹.....	۴-۲- صنعتی سازی روستاهای
۱۹.....	۵- بررسی دیدگاه ها و نظریه های صنعتی سازی روستاهای
۲۰	۱-۲-۵- نظریه های ساختار گرایی
۲۰	۲-۵-۲) نظریه های نئولیبرالیسم
۲۱	۳-۵-۲- نظریه های نیازهای اساسی
۲۱.....	۶-۲- استراتژی توسعه هی صنعتی و صنعتی شدن نواحی روستایی
۲۳.....	۷-۲- بررسی نظریه های مکانی و سازمان فضایی مرتبط با صنایع روستایی
۲۳.....	۱-۷-۲- نظریه توسعه
۲۳.....	۲-۷-۲- نظریه رشد کلاسیک
۲۳.....	۳-۷-۲- نظریه رشد ریکاردو
۲۴.....	۴-۷-۲- نظریه رابرت سالو
۲۴.....	۵-۷-۲- نظریه تأثیر عوامل متعدد در تولید ناخالص ملی
۲۴.....	۸-۲- راهبردهای توسعه با تأکید بر صنعتی شدن
۲۵.....	۱-۸-۲- نظریه رشد متعادل
۲۶.....	۲-۸-۲- نظریه رشد نامتعادل
۲۶.....	۳-۸-۲- نظریه صنعتی شدن
۲۶.....	۹-۲- مزایای استقرار صنعت در نواحی روستایی
۲۸.....	۱۰-۲- موقعیت صنایع دستی در کشورهای مختلف جهان
۲۸.....	۱۰-۱- موقعیت صنایع دستی در کشورهای جهان سوم
۲۹.....	۱۰-۲- صنایع دستی از دیدگاه کشورهای صنعتی
۳۰.....	۱۱-۲- نقش بازاریابی صنایع دستی در پیشرفت اقتصادی کشورهای در حال توسعه
۳۱.....	۱۲-۲- تاریخچه صنعت در ایران
۳۳.....	۱۳-۲- روند تحولات صنعتی کشور پیش از انقلاب
۳۳.....	۱۳-۱- برنامه هی هفت ساله اول (۱۳۳۷-۱۳۳۴)
۳۴.....	۱۳-۲- برنامه هی هفت ساله دوم (۱۳۳۴-۱۳۴۱)
۳۴.....	۱۳-۳- برنامه هی سوم (۱۳۴۲-۱۳۴۶)
۳۴.....	۱۳-۴- برنامه هی چهارم عمرانی (۱۳۴۷-۱۳۵۱)

۳۴	۲-۱۳-۵- برنامه‌ی پنجم عمرانی(۱۳۵۲-۱۳۵۶)
۳۴	۲-۱۳-۶- برنامه‌ی ششم عمرانی(۱۳۵۷-۱۳۶۱)
۳۵	۲-۱۴- صنایع روستایی در برنامه های توسعه پیش از انقلاب اسلامی
۳۶	۲-۱۵- جایگاه صنایع در برنامه های عمرانی پس از انقلاب اسلامی
۳۶	۲-۱۵-۱- بر نامه‌ی اول (۱۳۷۲-۱۳۶۸)
۳۶	۲-۱۵-۲- برنامه‌ی دوم توسعه(۱۳۷۸-۱۳۷۴)
۳۷	۲-۱۵-۳- برنامه‌ی سوم توسعه(۱۳۸۳-۱۳۷۹)
۳۷	۲-۱۶- اثرات اقتصادی- اجتماعی صنایع دستی
۳۷	۲-۱۶-۱- نقش صنایع دستی در تولید ملی
۳۸	۲-۱۶-۲- نقش صنایع دستی در توسعه‌ی توریسم و مبادلات فرهنگی
۳۹	۲-۱۶-۳- نقش صنایع دستی در بالا بردن سطح اشتغال
۴۱	۲-۱۶-۴- نقش صنایع دستی در تأمین درآمد
۴۲	۲-۱۶-۵- نقش صنایع دستی در توسعه اقتصادی
۴۳	۲-۱۶-۶- نقش صنایع دستی در توسعه صادرات
۴۳	۲-۱۶-۷- مشارکت اقتصادی زنان
۴۴	۲-۱۶-۸- اهمیت صنایع دستی و خانگی در اقتصاد روستا
۴۴	۲-۱۷- لزوم حفاظت و حمایت از صنایع دستی
۴۵	۲-۱۸- ویژگی‌های صنایع دستی ایران
۴۶	۲-۱۹- طبقه بندی صنایع دستی ایران
۴۷	۲-۲۰- مهمترین صنایع دستی رایج در استان‌های کشور
۴۸	۲-۲۱- مشکلات صنایع دستی
۴۹	۲-۲۲- پیشینه‌ی تحقیق
۵۳	۲-۲۳- جمع‌بندی
۵۵	فصل سوم معرفی محدوده‌ی مورد مطالعه
۵۶	۳-۱ مقدمه
۵۶	۳-۲- موقعیت جغرافیایی شهرستان ایلام
۵۶	۳-۲-۱- موقعیت ریاضی
۵۶	۳-۲-۲- موقعیت نسبی
۵۷	۳-۳- ویژگی‌های طبیعی

۵۷	- زمین شناسی ۳-۳-۱
۵۸	- توپوگرافی و ناهمواری های منطقه ۳-۳-۲
۵۹	- اقلیم ۳-۴-۴
۶۰	- درجه حرارت ۳-۴-۱
۶۱	- ساعت آفتابی و ابرناکی ۳-۴-۲
۶۲	- روزهای یخنداز ۳-۴-۳
۶۴	- بارندگی ۳-۴-۴
۶۶	- تبخیر و تعرق ۳-۴-۵
۶۸	- طبقه بندی اقلیمی ۳-۴-۶
۶۸	- رطوبت نسبی ۳-۴-۷
۷۰	- باد ۳-۴-۸
۷۱	- منابع آب ۳-۵
۷۴	- خاک شناسی ۳-۶
۷۵	- پوشش گیاهی ۳-۷
۷۷	- ویژگی های انسانی محدوده مورد مطالعه ۳-۸
۷۷	- تاریخچه ۳-۸-۱
۷۸	- تقسیمات سیاسی ۳-۸-۲
۷۹	- ویژگی های جمعیتی ۳-۸-۳
۷۹	- تعداد جمعیت و خانوار ۳-۸-۳-۱
۸۳	- ساختار جنسی و سنی جمعیت ۳-۸-۳-۲
۸۵	- مهاجرپذیری و رشد جمعیت ۳-۸-۳-۳
۸۶	- مذهب ۳-۸-۳-۴
۸۶	- زبان و گویش ۳-۸-۳-۵
۸۶	- نژاد ۳-۸-۳-۶
۸۷	- آموزش و سواد ۳-۸-۳-۷
۸۸	- اشتغال ۳-۸-۳-۸
۸۸	- فعالیت ۳-۸-۳-۹
۸۹	- بخش های مختلف اقتصادی ۳-۸-۳-۱۰
۸۹	- بخش کشاورزی ۳-۸-۳-۱۰-۱

۹۰	۲-۳-۱۰-۳-۸-۳-بخش دامداری
۹۱	۳-۱۰-۳-۸-۳-صنعت
۹۲	۴-۱۰-۳-۸-۳-خدمات
۹۶	۴-۸-۳-بررسی وضعیت امکانات روستایی
۹۷	۵-۸-۳-زندگی عشاپری و تاریخچه آن
۹۹	۶-۸-۳-وضع ارتباط بین آبادی‌ها و شهرها و سیستم حمل و نقل موجود در شهرستان ایلام.
۱۰۰	۷-۸-۳-صنایع دستی
۱۰۳	۸-۸-۳-مزیت‌ها و قابلیت‌های صنایع دستی شهرستان ایلام
۱۰۶	۹-۸-۳-جادبه‌های گردشگری
۱۰۷	۹-۳-جمع‌بندی
۱۰۹	فصل چهارم یافته‌های تحقیق
۱۱۰	۱-مقدمه
۱۱۰	۱-۴-آمار توصیفی
۱۱۱	۱-۴-۴-خصوصیات فردی پاسخ دهنده‌گان
۱۱۳	۲-۴-۱-عوامل اقتصادی
۱۲۰	۲-۴-۴-بررسی گویه‌ها و گزینه و سوالات مربوط به فرضیات
۱۲۰	۳-۴-۲-۱-تأثیر صنایع دستی بر افزایش درآمد
۱۲۱	۳-۴-۲-۲-تأثیر صنایع دستی بر افزایش میزان خوداتکایی اقتصادی خانوارها
۱۲۲	۳-۴-۲-۳-تأثیر صنایع دستی بر تثبیت نسبی جمعیت
۱۲۳	۳-۴-۳-آمار استنباطی
۱۲۴	۱-۴-۳-۴-صنایع دستی و درآمد خانوارهای مورد مطالعه
۱۲۵	۲-۴-۳-۴-نقش صنایع دستی در خود اتکایی اقتصادی خانوارهای مورد مطالعه
۱۲۶	۳-۴-۳-۴-صنایع دستی و تثبیت نسبی جمعیت در محدوده‌ی مورد مطالعه
۱۲۷	۴-۴-جمع‌بندی
۱۲۹	فصل پنجم آزمون فرضیات و نتیجه‌گیری
۱۳۰	۱-مقدمه
۱۳۰	۱-۵-آزمون فرضیات
۱۳۰	۱-۱-۵-آزمون فرضیه‌ی اول
۱۳۱	۱-۲-۵-آزمون فرضیه‌ی دوم

فهرست مطالب

۱۳۳.....	۳-۱-۵- آزمون فرضیه‌ی سوم.....
۱۳۴.....	۲-۵- جمع بندی و نتیجه‌گیری .....
۱۳۷.....	۳-۵ بررسی امکانات، محدودیت ها، فرصت‌ها.....
۱۳۷.....	۴-۵- راهکارها و پیشنهادات .....
۱۳۸.....	۵-۵ پیشنهادات راهبردی در رابطه با صنایع دستی .....
۱۳۹.....	۶-۵ پیشنهادات پژوهشی .....
۱۴۰.....	منابع و مأخذ .....
۱۴۹.....	پیوست‌ها .....

فهرست جداول

جدول ۱-۱- صنایع دستی شهرستان ایلام به تفکیک دهستان در سال ۱۳۸۵.....	۴
جدول ۱-۲- شناسایی بررسی هنرهای سنتی شهرستان ایلام به تفکیک دهستان در سال ۱۳۹۰.....	۵
جدول ۱-۳- تعیین حجم نمونه برای روستاهای بخش مرکزی	۱۰
جدول ۱-۴- ضریب آلفای کرونباخ برای بخش‌های مختلف پرسشنامه	۱۱
جدول ۱-۵- متغیرهای مورد بررسی تحقیق به همراه مقیاس	۱۲
جدول ۱-۶- درجه حرارت طی سال ۱۳۸۹ (درجه سانتیگراد)	۶۰
جدول ۲-۱- مجموعه ساعت آفتابی سالانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام در دوره آماری ۱۳۹۱-.....	۶۲
جدول ۲-۲- مجموعه ساعت آفتابی سالانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام در دوره آماری ۱۳۷۴.....	۱۳۷۴
جدول ۳-۱- تعداد روزهای یخنداش ماهانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام در دوره آماری ۱۳۹۱-.....	۶۳
جدول ۳-۲- مجموع بارندگی ماهانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام بر حسب میلی متر در دوره آماری ۱۳۶۵-۱۳۹۱.....	۶۵
جدول ۳-۳- تبخیر ماهانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام (میلیمتر) در دوره آماری ۱۳۷۰-۱۳۹۰.....	۶۷
جدول ۳-۴- میانگین رطوبت نسبی در ایستگاه سینوپتیک ایلام (درصد) در دوره آماری ۱۳۹۱-.....	۶۹
جدول ۳-۵- وضعیت حداکثر سرعت بر وزش باد (متر بر ثانیه) ایستگاه سینوپتیک ایلام بر حسب ماه: ۱۳۸۹.....	۷۰
جدول ۳-۶- منابع آب‌های زیرزمینی و تعداد تخلیه‌ی سالانه آن (هزار مترمکعب) در شهرستان ایلام، ۱۳۸۹.....	۷۲
جدول شماره ۳-۷- مشخصات تعدادی از رودخانه‌های شهرستان ایلام.....	۷۴
جدول شماره ۳-۸- مساحت عرصه‌های منابع طبیعی شهرستان.....	۷۵
جدول ۳-۹- مساحت عرصه‌های منابع طبیعی شهرستان ایلام، ۱۳۹۰.....	۷۷
جدول ۳-۱۰- مشخصات عمومی شهرستان ایلام براساس تقسیمات کشوری در پایان سال، ۱۳۸۹.....	۸۰
جدول ۳-۱۱- شناسایی جمعیتی و تقسیمات سیاسی شهرستان ایلام- ۱۳۹۰.....	۸۰
جدول ۳-۱۲- جمعیت شهرستان ایلام به تفکیک بخش و دهستان، ۱۳۹۰.....	۸۱

جدول ۱۵-۳- جمعیت استان ایلام بر حسب گروههای عمده‌ای سنی به تفکیک جنس در سال ۸۴	۱۳۸۵
جدول ۱۶-۳- جمعیت و باسواندن عساله و بیشتر شهرستان ایلام بر حسب جنس: آبان ۱۳۸۵	۸۷
جدول ۱۷-۳- درصد باسواند شهرستان ایلام به تفکیک بخش و دهستان	۸۸
جدول ۱۸-۳- توزیع نسبی جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر بر حسب وضع فعالیت، به تفکیک جنس و وضع سکونت ایلام	۸۸
جدول ۱۹-۳- وضعیت بخش باغبانی شهرستان ایلام، ۱۳۸۹	۸۹
جدول شماره ۲۰-۳- سیمای زراعت شهرستان تا پایان سال ۱۳۹۰	۹۰
جدول ۲۱-۳- وضعیت دامی شهرستان ایلام، ۱۳۸۹	۹۱
جدول ۲۲-۳- وضعیت صنعت و معدن در شهرستان ایلام آذرماه ۱۳۹۰	۹۱
جدول ۲۳-۳- گزارش تعداد سرمایه‌گذاری و اشتغال واحدهای موجود صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری تا پایان سال ۱۳۹۱ (به تفکیک شهرستان)	۹۲
جدول ۲۴-۳- تعداد انواع مشترکین برق (مشترک) در شهرستان ایلام، ۱۳۸۹	۹۳
جدول ۲۵-۳- مصرف انواع فرآوردهای نفتی در شهرستان ایلام، ۱۳۸۹	۹۴
جدول ۲۶-۳- مصرف انواع فرآوردهای نفتی (دبایه) در شهرستان ایلام، ۱۳۸۹	۹۴
جدول ۲۷-۳- تعداد شهرها و روستاهای گاز رسانی شده، تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف	۹۴
جدول ۲۸-۳- تعداد مؤسسات درمانی فعال و تختهای موجود در آنها بر حسب وضعیت حقوقی (شامل بیمارستان و زایشگاه)	۹۶
جدول ۲۹-۳- مراکز بهداشتی درمانی بر حسب وضعیت جغرافیایی (شامل درمانگاه، کلینیک، پلی کلینیک و مرکز بهداشت)، ۱۳۸۹	۹۶
جدول ۳۰-۳- خانه‌های بهداشتی فعال روستاهای و جمعیت تحت پوشش آنها، ۱۳۸۹	۹۶
جدول ۳۱-۳- وضعیت امکانات تعدادی از روستاهای بخش مرکزی شهرستان ایلام	۹۶
جدول ۳۲-۳- مشخصات عشاير شهرستان ایلام	۹۸
جدول ۳۳-۳- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی فعال صنعتی و فرش دستباف	۱۰۳
جدول ۳۴-۳- تعداد کارگاههای صنایع دستی در سطح شهرستان‌های استان	۱۰۴
جدول ۳۵-۳- تولید صنعت گلیم و فرش استان ایلام	۱۰۴
جدول ۳۶-۳- گروه و زیرگروههای انواع مختلف صنایع دستی استان ایلام	۱۰۴

جدول ۳-۳۷- رایج ترین صنایع دستی بخش مرکزی دهستان میش خاص به تفکیک روستا، ۱۳۹۰	۱۰۵
جدول ۳-۳۸- رایج ترین صنایع دستی بخش مرکزی، دهستان ده پایین به تفکیک روستا، ۱۳۹۰	۱۰۵
جدول ۳-۳۹- آثار و جاذبه های گردشگری شهرستان ایلام، ۱۳۹۰	۱۰۶
جدول ۴-۱- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی بر اساس جنسیت آنان	۱۱۱
جدول ۴-۲- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس سن آنان	۱۱۱
جدول ۴-۳- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس میزان تحصیلات آنان	۱۱۲
جدول ۴-۴- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی بر اساس وضعیت تا هل آنان	۱۱۲
جدول ۴-۵- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس شغل اصلی آنان	۱۱۳
جدول ۴-۶- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس وضعیت شغلی آنان	۱۱۳
جدول ۴-۷- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس تعداد سال فعالیت آنان در صنایع دستی	۱۱۴
جدول ۴-۸- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس شیوه تولید آنان در قالی بافی و گلیم بافی	۱۱۴
جدول ۴-۹- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس درآمد ماهیانه‌ی آنان از صنایع دستی	۱۱۴
جدول ۴-۱۰- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس تعداد ساعت اشتغال به صنایع دستی در طول روز	۱۱۵
جدول ۴-۱۱- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس تعداد اعضای خانواده که در صنایع دستی فعالیت دارند	۱۱۵
جدول ۴-۱۲- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس دارا بودن بیمه قالی بافی	۱۱۶
جدول ۴-۱۳- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس مراجعه آنان به شهر بابت خرید مواد اولیه قالی بافی	۱۱۶
جدول ۴-۱۴- توزیع فراوانی افراد مورد بررسی براساس تعداد دفعات مراجعه به شهر به علت شغل قالی بافی به تفکیک در ماه و سال	۱۱۷
جدول ۴-۱۵- توزیع فراوانی افراد در نمونه‌ی مورد بررسی بر اساس محل فروش صنایع دستی	۱۱۷
جدول ۴-۱۶- توزیع فراوانی نظر افراد در مورد عوامل مؤثر در روی آوردن به شغل قالی بافی و گلیم بافی	۱۱۸
جدول ۴-۱۷- توزیع فراوانی افراد بر اساس میزان درآمد شان قبل و بعد از اشتغال در صنایع دستی	۱۱۸

جدول ۱۸-۴- توزیع فراوانی نظر افراد در مورد برخی مسائل مرتبط با اشتغال در صنایع دستی	۱۱۹
جدول ۱۹-۴- توزیع فراوانی نظرات افراد درباره تاثیر اشتغال در صنایع دستی بر افزایش در آمدشان	۱۲۰
جدول ۲۰-۴- توزیع فراوانی نظرات افراد درباره تاثیر صنعت قالی بافی و گلیم بافی بر افزایش میزان خوداتکایی اقتصادی خانوارها	۱۲۱
جدول ۲۱-۴- توزیع فراوانی نظرات افراد درباره تاثیر وجود صنایع دستی بر ثبت نسبی جمعیت	۱۲۲
جدول ۲۲-۴- نتیجه آزمون کای دو مربوط به فرضیه اول	۱۲۴
جدول ۲۳-۴- نتیجه آزمون کای دو مربوط به فرضیه دوم	۱۲۵
جدول ۲۴-۴- نتایج به دست آمده از آنالیز واریانس یک طرفه جهت بررسی رابطه بین ثبت نسبی جمعیت در محدوده مطالعه وجود صنایع دستی	۱۲۷
جدول ۱-۵- نتایج آزمون T یک نمونه ای مربوط به بررسی تاثیر اشتغال در صنایع دستی بر افزایش درآمد خانوارها	۱۳۱
جدول ۲-۵- نتایج آزمون T یک نمونه ای مربوط به بررسی تاثیر صنایع قالی بافی و گلیم بافی بر افزایش میزان خوداتکایی اقتصادی خانوارهای روستایی	۱۳۲
جدول ۳-۵- نتایج آزمون توکی جهت مقایسه میانگین نرخ رشد در طی سالهای ۷۵ و ۸۵ و ۹۰	۱۳۳
جدول ۴-۵- وضعیت روستاهای مورد بررسی براساس تعداد رشته های صنایع دستی موجود در آنها به تفکیک سال	۱۳۴

فهرست نقشه ها

نقشه شماره ۱-۳- موقعیت منطقه‌ی مورد مطالعه در کشور ۵۷
نقشه ۲- ۳- نقشه زمین‌شناسی منطقه مورد مطالعه ۵۸
نقشه ۳- ۳- وضعیت خاک در محدوده‌ی مورد مطالعه ۷۴
نقشه ۴- ۳- پوشش گیاهی شهرستان ایلام ۷۶
شکل ۵- نقشه‌ی تقسیمات سیاسی شهرستان ایلام ۷۹
نقشه ۶- ۳- موقعیت بخش مرکزی ۸۰
نقشه ۷- ۳- موقعیت دهستان‌های بخش مرکزی ۸۲
نقشه ۸- ۳- پراکندگی روستاهای بخش مرکزی ۸۳

فهرست نمودارها

نمودار ۱- ۳- درجه حرارت طی سال ۱۳۸۹ (درجه سانتیگراد) ۶۱
نمودار ۲- ۳- مجموعه ساعات آفتابی سالانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام در دوره‌ی آماری ۱۳۹۱ ..... ۶۲
نمودار ۳- تعداد روزهای یخندهانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام در دوره‌ی آماری ۱۳۹۱ ..... ۶۴
نمودار ۴- میانگین بارندگی سالانه در ایستگاه سینوپتیک ایلام بر حسب میلیمتر در دوره‌ی آماری (۱۳۶۵-۱۳۹۱) ۶۶
نمودار ۵- تبخر سالانه بر حسب میلیمتر در دوره‌ی آماری ۱۳۹۱-۱۳۸۰ در ایستگاه سینوپتیک ایلام ۶۷
نمودار ۶- میانگین رطوبت نسبی در ایستگاه سینوپتیک ایلام (درصد) در دوره‌ی آماری ۱۳۹۱ ..... ۷۰
نمودار ۷- وضعیت حداکثر سرعت بر وزش باد (متر بر ثانیه) ایستگاه سینوپتیک ایلام بر حسب ماه: ۱۳۸۹ ..... ۷۱
نمودار ۸- فراوانی جمعیت بر حسب سن و گروه عمدۀ سنی ۸۵
نمودار ۹- ۳- جمعیت باسوساد شهرستان ایلام بر حسب جنس ۸۷